

Geschiedenis:

Duitse deling: BRD en DDR

1949

In mei 1949 werd de Bondsrepubliek Duitsland (BRD) opgericht. Het was een tijdelijke staat, benadrukten de West-Duitse politici, in afwachting van een vereniging. Maar in oktober volgden de communisten in het oosten met een eigen staat: de DDR. De Duitse deling was een feit.

In 1948 begonnen de drie westelijke bezettingszones voorbereidingen te treffen voor een nieuwe grondwet. Er werd vooroverleg gepleegd met de minister-presidenten van de verschillende deelstaten die gekozen waren bij de regionale verkiezingen in 1946. Zij drongen aan op een grondwet met een voorlopig karakter. Als Duitsland weer een eenheid was, moest de definitieve versie gemaakt worden.

Vervolgens werd een parlementaire raad gekozen door de parlementen van de deelstaten. Onder leiding van Adenauer legde deze raad zich toe op een grondwetsontwerp. Dit ontwerp werd in mei 1949 door de drie westerse bezettingsmogendheden goedgekeurd.

In augustus vonden verkiezingen plaats voor de Bondsdag, de Tweede Kamer van de nieuwe republiek. Het opkomstpercentage van 78,5 procent toonde dat een ruime meerderheid van de West-Duitse bevolking de nieuwe staat steunde.

De soevereiniteit van de BRD bleef overigens nog beperkt: volgens het zogenaamde bezettingsstatuut bleven de geallieerden op een aantal gebieden eindverantwoordelijk, bijvoorbeeld op het gebied van buitenlandse en veiligheidspolitiek. De Bondsrepubliek mocht geen eigen leger hebben en er was ook geen ministerie voor Buitenlandse Zaken.

In de Sovjetbezettingszone had de communistische partij ondertussen met hulp van het Russische leger de politieke tegenstanders grotendeels uitgeschakeld. De niet-communistische partijen werden gedwongen om met de SED samen te werken in de zogenaamde eenheidslijst. De Volksrat, een door de SED gedomineerd orgaan, had al in 1948 een ontwerp voor een grondwet gemaakt.

Maar de Deutsche Demokratische Republik (DDR) werd pas op 7 oktober 1949 opgericht, enkele maanden na de stichting van de BRD. Zo konden de

communisten het Westen de schuld geven van de Duitse deling. Bij de eerste verkiezingen toonde de nieuwe 'arbeiders- en boerenstaat' al gelijk zijn ware gezicht: de door de SED gecontroleerde eenheidslijst behaalde een onwaarschijnlijke uitslag van 99 procent van de stemmen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/86/duitse-deling-brd-en-ddr>